

Goeldlin gedetermineerd) vergelijkingsmateriaal. Voor Nederland en België dient aandacht te worden besteed te aan *S. shirchan* (uit België vermeld, een *S. ruePELLI* met zwart op het gezicht), *S. potentillae* (zeldzaam in hoogvenen) en *S. chongjini*/*S. laurae*. Alhoewel de laatste goed uit elkaar te houden zijn, kom je op *S. chongjini* uit als *S. laurae* niet in de tabel staat.

Syrphus. Goeldlin heeft twee nieuwe Syrphussen beschreven die in de tabel staan. Ze hebben een boreomontane of montane verspreiding en zullen vermoedelijk niet in Nederland voorkomen.

Eileg van *Epistrophe eligans* en *Helophilus pendulus*

Michel van Adrichem

Eileg wordt volgens de handleiding (voor het Zweefvliegen Project) weinig waargenomen. Dit maakt elke waarneming van eileg interessant. Tijdens de anderhalf jaar dat ik me nu met zweefvliegen bezighoudt, heb ik zeven keer eileg waargenomen. Twee van deze waarnemingen vonden plaats in 2000 in onze tuin. Na een excursie voor onervaren vangers opperde Wouter van Steenis het idee dat het misschien wel interessant was om een stukje voor de Zweefvliegennieuwsbrief te schrijven. Bij deze geef ik hieraan gehoor.

Ons huis ligt aan de rand van de gemeente Delft in de wijk Tanthof. Met de bouw van dit deel van Delft in de periode van 1975-1994 is weer een stukje van het veenweidegebied Midden-Delfland verloren gegaan. Op ongeveer 100 meter afstand ligt de eeuwenoude Tanthofkade. Langs de rand van het Tanthof is in 2000 een recreatie- natuurpark in aanleg.

Als ik op zondagmiddag 14 mei in de tuin een boterham eet, zie ik een zweefvlieg tussen de kamperfoelie 'rondscharrelen'. Als ik de vlieg nader bekijk zie ik dat het een vrouwtje *Epistrophe eligans* is. De voorlopige atlas geeft weliswaar aan dat je *Epistrophe eligans* in bossen, parken en tuinen door heel Nederland kunt tegenkomen, toch had ik deze vlieg in onze tuin, die zo dicht bij de polder ligt, niet zo snel verwacht.

Van een afstand zie ik dat het *eligans*-vrouwtje even op de kamperfoelie blijft zitten en daarna weer wegvliegt; dit gedrag herhaalt zich enkele keren en als ik de plaatsen waar ze is gaan zitten nader bekijk, blijken er luizen rond te lopen. Na een korte tijd gaat ze weer zitten en deze plaats hou ik goed in de gaten. Nadat het vrouwtje is weggevlogen, onderzoek ik de plek goed en na enig speurwerk vind ik het kleine eitje tussen de luizen. Gedurende één uur is het vrouwtje bezig met afzetten van eitjes. Dit is althans de periode dat ik het heb waargenomen. Het vrouwtje vliegt langzaam tussen de kamperfoelie door en langs de plant.

Stilhangen en draaien en weer langzaam doorvliegen. Het lijkt een beetje op speurend vliegen. De eitjes worden nabij en in de luizenkolonies afgezet. Ik heb niet waargenomen dat het vrouwtje tweemaal op dezelfde plaats een eitje afzet. Diverse keren vliegt ze even weg van de kamperfoelie (heeft dit met mijn nieuwsgierigheid te maken?). Al snel (na één à twee minuten) komt ze weer terug. Ook gaat ze een enkele keer gewoon zitten op plaatsen waar zich geen luizen in de buurt bevinden. Dit gedrag komt op mij over als uitrusten van de afzet. Hoeveel eitjes gedurende het uur zijn afgezet is mij niet bekend. Ik heb enkele eitjes teruggevonden.

Op 24 mei zie ik larven in de kamperfoelie, ze lijken me al behoorlijk groot. Na stormachtig weer heb ik op 29 mei voor het laatst een larve gezien. Ik moet hierbij wel aantekenen dat ik er van uitgegaan ben dat het de larven, die ik op de kamperfoelie heb aangetroffen, van de *E. eligans* zijn geweest. Dit hoeft natuurlijk niet persé juist te zijn, maar het is wel erg aannemelijk. Wel kan ik nog opmerken dat het in ieder geval luisetende larven waren. Ons dochtertje had op een gegeven moment een larve op haar shirt. Toen ik deze larve tussen de luizen op de kamperfoelie zette, pakte deze meteen een luis.

De andere waarneming van eileg vindt de volgende dag (15 mei) plaats. In onze tuin hebben we een houten kuip met waterplanten (kweekvormen) staan. Deze kuip is voor ongeveer de helft gevuld met vijveraarde die is afgedekt met grind. De kuip is in aanleg gevuld met leidingwater. Als de kuip zonder water komt te staan vanwege een tekort aan regenwater wordt deze bijgevoerd met leidingwater.

Bij thuiskomst (rond 16.00) zie ik opeens een *Helophilus* onder het blad van een pijlkruidachtige plant zitten. Het blijkt een *pendulus* vrouwtje te zijn dat tot mijn verbazing bezig is eitjes af te zetten. Er worden meer dan 100 eitjes op een plek van ongeveer 4 bij 17 millimeter onder het blad geplakt. Doordat ik heb geprobeerd de eileg te fotograferen (hetgeen helaas mislukte vanwege de onmogelijke positie) is het vrouwtje vermoedelijk verstoord. Het is mij niet duidelijk of dit bijvoorbeeld het maximaal aantal eitjes per afzet is. Op 24 mei zijn de eitjes van het blad verdwenen en als ik goed in de kuip kijk, zie ik minuscule kleine rattestaartachtige larven. Het zijn er behoorlijk wat. Het uitkomen van de eitjes heeft in ieder geval ongeveer één week geduurd, want op 22 mei heb ik de eitjes nog onder het blad zien hangen. Behalve deze kleine rattestaartlarven 'kruipen' er ook een hele grote in. Deze kan naar mijn mening nooit van dezelfde lichte zijn als de kleintjes, dus er zijn vermoedelijk al eens eerder eitjes afgezet. Op 29 mei zijn de larven al enorm gegroeid. Helaas houden hier mijn aantekeningen op. Tijdens onze vakantie heeft de kuip drooggestaan.

Ik ben me ervan bewust dat mijn aantekeningen zeker niet volledig zullen zijn. Tips, opmerkingen en aanbevelingen zijn derhalve altijd welkom (michelvadrchem@hetnet.nl).